Kader participatieproces locatiekeuze IKC Nieuwveen

23 april 2021

Inhoud

Aanleiding/achtergrond 3
Vierde mogelijke locatie 4
Stakeholders bij de locatiekeuze 6
Aanpak 8
Planning 10
Afwegingskader locatiekeuze 11

Aanleiding/achtergrond

In het collegeprogramma is opgenomen dat er een locatie gekozen gaat worden voor het IKC Nieuwveen in 2021. In het strategisch plan onderwijs en huisvesting zijn drie opties opgenomen voor een locatie. Ook is het voornemen opgenomen om Zalencentrum De Ringkant te vervangen door een sportfunctie bij het IKC Nieuwveen. De gemeenteraad heeft bij de actualisatie van het strategisch plan onderwijs en huisvesting gevraagd om een nadere afweging en voorstel voor een participatieproces rondom de vervanging van De Ringkant en de keuze voor een locatie voor het IKC. Dit document bevat de kaders voor dit participatieproces.

Wat is een IKC?
Een IKC verbindt onderwijs en (kinder)opvang. Een IKC is een vorm van samenwerking tussen verschillende partijen, die zich bezig houden met de ontwikkeling van een kind. In een IKC kunnen veel partijen samenwerken, of slechts enkele. Binnen een dorpskern vervult een IKC een sociale functie.

In de gemeente Nieuwkoop hebben we bepaald, dat in een IKC in ieder geval onderwijs, kinderopvang en peuteropvang fysiek aanwezig moeten zijn. Waar mogelijk hebben ook het Centrum voor Jeugd en Gezin, de bibliotheek en andere maatschappelijke organisaties een plek in het gebouw. Daarnaast werken de partijen in het IKC samen met organisaties binnen én buiten het IKC. Daardoor ontstaat een compleet aanbod voor kinderen op het gebied van onderwijs, opvoeding, opvang, ontwikkeling, ontmoeting en ontspanning.

Kenmerkend voor de samenwerking van een IKC is dat alle partijen werken vanuit één visie en een gezamenlijke aanpak. Hierbij wordt altijd gekeken naar wat het beste is voor de ontwikkeling van het kind. Heeft een kind extra ondersteuning nodig? Ook dat is geregeld in het IKC. Door samen te werken met verschillende professionals, kan snel de juiste aanpak voor een kind gekozen worden. Zorg en ondersteuning worden zoveel mogelijk binnen het IKC aangeboden. Uitgangspunt hierbij is: bieden wat het kind nodig heeft.

Welke partijen komen in ieder geval in het IKC?
Conform de uitgangspuntennotitie van de IKC zal het IKC Nieuwveen in ieder geval ruimte bieden aan de Nieuwveense basisschool De Veenvogel en kinderopvang en buitenschoolse opvang door Stichting Kinderopvang Liemeer. Verder onderzoeken we de mogelijkheden voor een sportfunctie bij het IKC, ter vervanging van De Ringkant. Daarnaast vindt de gemeente het van belang dat IKC ook een bredere sociale functie voor het dorp hebben. Daarom verkennen we ook of er mogelijk andere maatschappelijke functies een plek kunnen vinden in het IKC, ofwel met eigen ruimte ofwel als medegebruiker van ruimte.

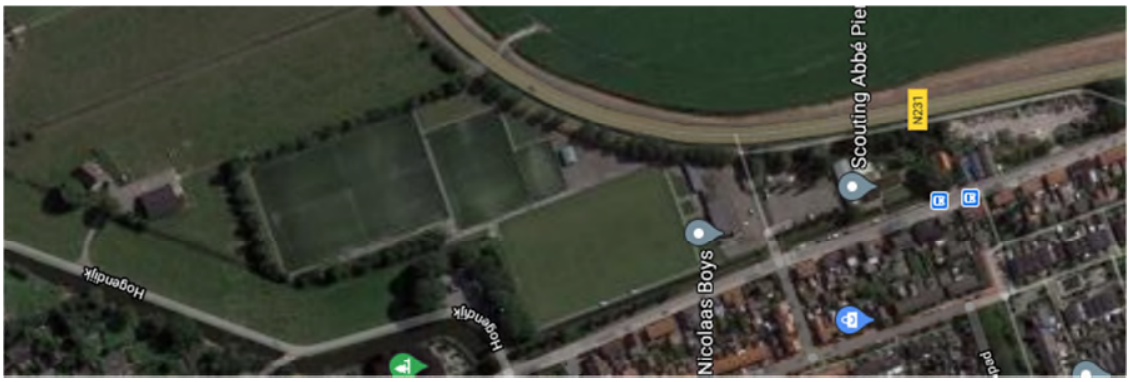
De locatie-opties uit het Strategisch Plan Onderwijs en Huisvesting zijn (onder de toenmalige naam):

1) locatie voormalige Wegwijzer
2) huidige locatie Nicolaasschool
3) De Verwondering Zuidereiland

Verderop in dit document volgt een nadere beschrijving van deze locaties.

Vierde mogelijke locatie

Recent hebben enkele inwoners van Nieuwveen het initiatief genomen om een vierde mogelijke locatie aan te dragen voor het IKC, onder de noemer ‘Nieuwerveen’. Het plan op hoofdlijnen omvat het samenvoegen van functies op het gebied van onderwijs, sport en verenigingsleven op de locatie van Stichting St. Nicolaas Hoeve en voetbalvereniging Nicolaas Boys aan de W.P. Speelmanweg, in combinatie met woningbouw. De initiatiefnemers zijn verbonden aan Stichting St. Nicolaas Hoeve, deze stichting is eigenaar van een stuk grond in dit gebied, en voetbalvereniging Nicolaas Boys, die voetbalvelden in gebruik hebben (via Stichting Buitensportvoorzieningen Nieuwkoop) en eigen opstallen voor kantine en kleedkamers in eigendom hebben in het gebied.

Het plan is nu nog heel globaal uitgewerkt en was bij een eerste presentatie van de initiatiefnemers nog niet uitgebreid besproken met andere betrokken stakeholders in het dorp. Inmiddels zijn de initiatiefnemers op verzoek van de gemeente in gesprek gegaan met andere betrokken partijen.

De gemeente ziet op het eerste gezicht een aantal kansen en knelpunten ten aanzien van dit plan:

Kansen:

- synergie van maatschappelijke functies; dit stimuleert samenwerking tussen verschillende partijen en maakt het makkelijker om ruimte voor diverse verenigingen efficiënter te organiseren en te combineren;
- meer beweegmogelijkheden zowel binnen als buiten voor de kinderen van het IKC, bijvoorbeeld door gebruik van de voetbalvelden;
- op de huidige schoollocaties komt ruimte vrij voor woningbouw;
- door een nieuwe locatie voor het IKC is er geen overlast en extra kosten door tijdelijke huisvesting van onderwijs en kinderopvang;

Knelpunten:

- het stuk grond van Stichting Nicolaas Hoeve dat betrokken is bij het plan ligt buiten de BSD (bestaand stads- en dorpsgebied) van de provincie, waardoor toestemming van de provincie om in dit gebied iets te ontwikkelen onzeker is (ook sportvelden werden voorheen door de provincie gezien als een stedelijke ontwikkeling die binnen de BSD moeten worden aangelegd);
- verkeersveiligheid is op deze locatie een groot aandachtspunt (de W.P. Speelmanweg is een drukke doorgaande weg in Nieuwveen)

- eventuele verplaatsing van bestaande accommodaties in het gebied zal leiden tot flinke meerkosten, die mogelijk voor rekening van de gemeente komen.
- de geschiktheid voor woningbouw op deze locatie zal nader moeten worden onderzocht, vanwege de ligging dicht langs de provinciale weg en onzekerheid met betrekking tot toestemming van de provincie.

Het initiatief vraagt om nadere uitwerking om inzicht te krijgen in de haalbaarheid ervan. Vanwege de hierboven genoemde kansen zou de gemeente graag meewerken aan deze nadere uitwerking. Hierbij speelt ook mee dat de gemeente het positief vindt dat inwoners met eigen ideeën komen over de toekomst van hun dorp en verschillende organisaties hierbij de samenwerking met elkaar opzoeken.

Het voorstel is om het plan de komende tijd samen met initiatiefnemers en betrokken partijen nader uit te werken en mee te nemen als vierde optie in het participatieproces rondom de locatiekeuze in Nieuwveen.

Stakeholders bij de locatiekeuze

In Nieuwveen zijn er verschillende organisaties die direct of indirect belang hebben bij de locatiekeuze van het IKC. Daarnaast leeft het IKC onder de inwoners van Nieuwveen en willen wij verschillende groepen inwoners bij de locatiekeuze betrekken. Hieronder een schets van de verschillende betrokken 'stakeholders' bij de locatiekeuze.

'Kernpartners' van het IKC
Kernpartners zijn basisschool De Veenvogel en Stichting Kinderopvang Liemeer. Zij worden in ieder geval gehuisvest in het gebouw. Met deze partners starten we een projectgroep voor de ontwikkeling van het IKC, waar ook de locatiekeuze onderwerp van gesprek is.
Voor de locatiekeuze zullen wij in ieder geval met hen spreken over:

- benodigde ruimte in het IKC (leerlingprognose en prognose kinderopvang)
- voor- en nadelen van de mogelijke locaties vanuit onderwijs en opvang
- voor- en nadelen van de mogelijkheid van een sportfunctie bij het IKC

Ouders en leerlingen onderwijs en opvang
Hun kinderen zullen in de toekomst het IKC bezoeken. De meeste ouders zullen ook inwoner zijn van Nieuwveen. Zij worden op uitgenodigd voor de bijeenkomsten met alle inwoners. Wij zullen ook via de informatiekanalen van de kernpartners de uitnodiging voor bijeenkomsten voor alle inwoners verspreiden, zodat ook ouders van buiten Nieuwveen de gelegenheid hebben deel te nemen aan de bijeenkomsten.

Gebruikers van De Ringkant
Voor hen is het van belang of De Ringkant blijft bestaan of dat er een sportfunctie meegenomen wordt in het IKC. En als er een sportfunctie bij het IKC komt, hoe deze er uit gaat zien. In het kader van de visie op sport en bewegen is er al gesproken met de sportverenigingen over specifiek de sportfunctie. De uitkomsten hiervan zijn verwerkt in een addendum bij de sportvisie en worden meegenomen in het proces van de locatiekeuze. Daarnaast zijn er nog gebruikers van overige ruimten in De Ringkant, die zij huren voor sociale/culturele activiteiten. Met hen gaan wij in gesprek over de voor- en nadelen van een nieuwe sportfunctie versus het behoud van De Ringkant en de mogelijkheden voor (mede)gebruik van ruimten binnen het IKC.

Overzicht huidige gebruikers De Ringkant:

- Basisschool De Veenvogel
- Sportvereniging Kwiek (gymnastiek en koersbal)
- Volleybalvereniging Waterlanders
- Badmintonvereniging Nieuwveen
- EHBO Nieuwveen
- Stichting DAN (speelweek zomervakantie)
- Fysiotherapie Nieuwveen
- Kerkgemeenschap (Immanuel gemeente)
- Muziekvereniging Aer en Amstel
- Zonnebloem
- Creative Dance Creations
- Stichting Kinderopvang Liemeer (buurtsportcoach)
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- twee particuliere zaalvoetbalgroepen

Overige verenigingen in Nieuwveen
Ook voor verenigingen op andere locaties dan De Ringkant is het interessant te kijken naar de mogelijkheden voor medegebruik van het IKC. Wij denken dan met name aan de gebruikers van het voormalige gebouw van De Tamboerijn. Hier zitten nu naast de buitenschoolse opvang van SKL de gebruikers Mijn Gitaarschool, Mooier Yoga en Stichting Hoofdkwartier. Met hen gaan wij in gesprek over de mogelijkheden voor medegebruik van het IKC.

Eigenaren van ander maatschappelijk vastgoed in Nieuwveen
De functies die al dan niet een plek krijgen binnen het IKC hebben invloed op het gebruik van andere maatschappelijke accommodaties in het dorp. Wij gaan dan ook in gesprek met eigenaren van ander maatschappelijk vastgoed in Nieuwveen over hoe zij naar hun gebouw kijken richting de toekomst en hoe we kunnen afstemmen dat er een passend aanbod is voor maatschappelijke organisaties in Nieuwveen. Wij denken hierbij in ieder geval aan De Mettenburcht, 't Anker en Ipse de Bruggen. Maar ook aan verenigingen met eigen kantines, zoals Nicolaas Boys en Tennisvereniging Nieuwveen.

Dorpsraad Nieuwveen
Het IKC Nieuwveen wordt een gebouw van betekenis voor het dorp Nieuwveen. Het biedt ruimte voor onderwijs en opvang voor kinderen, maar ook voor allerlei activiteiten voor ontspanning en ontmoeting. De keuze voor de locatie heeft ook impact op bijvoorbeeld mogelijkheden voor woningbouw in het dorp. Wij gaan met de dorpsraad in gesprek en vragen hen om input met betrekking tot voor- en nadelen van de mogelijke locaties voor het dorp in brede zin.

Inwoners van Nieuwveen
Op verschillende groepen inwoners zal de locatiekeuze van het IKC een andere impact hebben, ook zullen de belangen van de inwoners verschillen en zullen mensen ook vanuit diverse rollen meerdere belangen hebben. Mensen brengen hun kinderen naar het IKC, sporten in De Ringkant, zijn lid van een vereniging, wonen naast een van de beoogde locaties, zoeken een betaalbare woning in het dorp… We kiezen daarom voor een of meerdere brede bijeenkomsten voor alle inwoners van het dorp, waarbij al deze verschillende aspecten van de locatiekeuze aan de orde zullen komen. Het gaat dan om zaken als voorzieningen voor kinderen, ruimte voor verenigingen, vervanging van De Ringkant, verkeer en parkeren, ruimtelijk programma en mogelijkheden voor woningbouw.

Aanpak

We starten met de organisatie van diverse bijeenkomsten en gesprekken met de volgende partijen:

- kernpartners IKC: basisschool De Veenvogel en SKL
- De Mettenburcht (maatschappelijk vastgoed)
- Ipse de Bruggen (maatschappelijk vastgoed)
- Protestantse Gemeente Nieuwveen (maatschappelijk vastgoed, eigenaar 't Anker)
- SV Nicolaas Boys (maatschappelijk vastgoed)
- TV Nieuwveen (maatschappelijk vastgoed)
- Stichting Hoofdkwartier (medegebruik)
- Mijn Gitaarschool (medegebruik)
- Mooier yoga (medegebruik)
- De Zonnebloem Nieuwveen (medegebruik)
- EHBO vereniging Nieuwveen (medegebruik)
- Kerkgemeenschap Immanuel (medegebruik)
- Muziekvereniging Aer en Amstel (medegebruik)
- Bibliotheek Rijn en Venen (medegebruik)
- Centrum voor Jeugd en Gezin (medegebruik)
- Dorpsraad Nieuwveen (belang van het dorp)

We kiezen voor aparte gesprekken vanuit onze ervaring dat met betrekking tot gebruik van ruimten de situatie van elke gebruiker specifiek is, en het makkelijker is om concreet de diepte in te gaan op mogelijkheden voor (mede)gebruik van ruimte per organisatie.

Daarnaast organiseren we een bijeenkomst voor alle inwoners van Nieuwveen.

De vorm van participatie en bijeenkomsten zal mede afhangen van de mogelijkheden die er ter zijner tijd zijn vanuit het oogpunt van de Corona-maatregelen. Als het mogelijk is om fysiek ontmoetingen te realiseren, zullen wij dit zeker doen. Daarnaast hebben we het afgelopen jaar ervaring opgedaan met digitale participatiemiddelen, waaronder Microsoft Teams en het platform Denk Mee Nieuwkoop. Omdat wij verwachten hiermee een bredere doelgroep te kunnen bereiken, denken we aan een combinatie van fysieke bijeenkomsten en digitale mogelijkheden voor inwoners om input te leveren.

Naast de geplande bijeenkomsten en gesprekken doen we vanuit de gemeente bij een locatiekeuze onderzoek naar een aantal aspecten van de locatiekeuze en de voor- en nadelen van de beschikbare locaties. Een deel van de informatie zal tijdens de gesprekken en bijeenkomsten naar voren komen (met name waar het gaat over medegebruik en gewenste functies). Veel informatie hebben we als gemeente al beschikbaar. We hebben dan ook voorafgaand aan het participatieproces al een aantal aspecten van de eerste drie locatie-opties in beeld gebracht. Deze vindt u ter informatie in de document vooronderzoek. De komende tijd zullen wij de aspecten nader uitwerken en zullen wij deze, wanneer uw raad hiermee instemt, ook voor de vierde locatie-optie aan de W.P. Speelmanweg in beeld brengen. De bevindingen zullen wij meenemen in de gesprekken en bijeenkomsten. Het doel hiervan is in gesprekken met de IKC partners, inwoners en dorpsraad zoveel mogelijk de diverse gevolgen van de locatiekeuze voor het dorp in kaart te brengen.

De volgende vragen zullen wij met input van de gesprekken met partijen en door middel van nader onderzoek gedurende het proces nader beantwoorden:
Daarom zullen we tijdens het participatieproces de volgende aspecten vragen beantwoorden:

Functies in het IKC:

- Welke functies zouden er een eigen plek in het IKC moeten krijgen?
- Welke organisaties in zouden mogelijk medegebruik van het IKC willen/kunnen maken?
- Welke mogelijkheden biedt dit voor de samenwerking tussen organisaties en het delen van ruimte?
- Wat betekent dit voor de ruimtebehoefte van het IKC? Past dit op de locatie?
- Wat betekent dit voor het benodigde investeringsbedrag voor het IKC? En voor de beheerkosten?

Sportfunctie in Nieuwveen:

- Aan welke eisen moet de sportfunctie in Nieuwveen voldoen (zie ook visie op sport en bewegen)
- Wat betekent dit voor de eventuele ruimtebehoefte in het IKC?
- Wat betekent dit voor het benodigde investeringsbedrag voor het IKC? En voor de beheerkosten?
- Wat voor mogelijkheden voor herontwikkeling zouden er zijn op het perceel van De Ringkant?

Voor- en nadelen beoogde IKC locaties

- Hoe centraal liggen de locaties ten opzichte van de plekken waar de kinderen vandaan komen?
- Welke voorzieningen zijn er rondom de locaties waar de kinderen van het IKC van kunnen profiteren?
- Hoe is de verkeersontsluiting rondom de locaties?
- Hoe is de parkeerruimte bij de locaties?
- Wat betekent bouw op de locatie voor (kosten voor) tijdelijke huisvesting van onderwijs?

Herontwikkelingsmogelijkheden mogelijke schoollocaties:

- Welke mogelijkheden voor herontwikkeling bieden de locaties?
- Welke kansen liggen er met betrekking tot de huisvestingsopgave?
- Zijn er belemmeringen vanuit de overlast van Schiphol voor de verschillende locaties?
- Zijn er wijzigingen in het bestemmingsplan nodig voor herontwikkeling op de verschillende locaties?

Het voorstel dat wij voorleggen aan uw raad zal naast een voorstel over de meest geschikte locatie ook een voorstel voor het ruimtelijke programma van het IKC bevatten, inclusief de keuze voor het al dan niet vervangen van De Ringkant voor een sportfunctie bij het IKC. Dit heeft ermee te maken dat vanwege de mogelijke variatie in omvang van het IKC en de beperkte ruimte op één van de beoogde percelen (de voormalige Wegwijzer), de keuze voor het ruimtelijk programma direct invloed heeft op de geschiktheid van de beoogde locaties.

Planning

Wij starten in september met het voeren van gesprekken met betrokken partijen. Afhankelijk van de uitkomsten van het participatieproces en de maatschappelijke kosten baten analyse verwachten wij eind eerste kwartaal van 2022 een voorstel aan uw raad over de locatiekeuze voor te kunnen leggen.

Afwegingskader locatiekeuze

Uiteindelijk moet alle beschikbare informatie en de input die alle stakeholders aan de gemeente hierover meegeven leiden tot een breed afgewogen voorstel in de vorm van een maatschappelijke kosten baten analyse aan de gemeenteraad over de locatiekeuze. Wij stellen voor om in de afweging voor de meest geschikte locatie in het IKC de volgende kaders mee te geven:

Financiële gevolgen
Het college is van mening dat met name de financiële gevolgen en de mogelijkheden voor woningbouw in Nieuwveen zwaar moeten wegen. De gemeente heeft zich met de realisatie van vijf nieuwbouw IKC in tien jaar tijd een flinke opgave gesteld op het gebied van huisvesting van onderwijs en andere maatschappelijke voorzieningen. De financiële haalbaarheid van deze gehele opgave is een belangrijk aandachtspunt.

Wat voor effect hebben de verschillende locaties op de kostenraming van de totale ontwikkeling van het IKC? Past dit binnen het beschikbare budget van het IKC, en zo niet, wat voor dekkingsmogelijkheden zijn er voor de extra kosten? Hierbij valt te denken aan zaken als tijdelijke huisvesting voor onderwijs en opvang, kosten voor verplaatsing van functies, aankoop van grond, planschade, aanpassingen in de verkeerssituatie, maar ook inkomsten uit grondexploitaties en eventuele afschrijvingen op grondwaarde?

Ruimte op de locatie
Het college vindt het belangrijk dat er genoeg ruimte op het perceel om alle beoogde functies op een goede manier te positioneren, inclusief een aantrekkelijke buitenruimte.

Biedt de locatie voldoende ruimte voor alle beoogde functies? In het raadsvoorstel zal een overzicht komen van wenselijke functies binnen het IKC Nieuwveen. Passen deze functies op alle beoogde locaties? En indien dit niet het geval is, wat zijn de gevolgen? Zijn er alternatieve plekken voor een deel van de functies? Wat betekent het ruimtelijk programma voor de flexibiliteit in het ontwerpproces van het gebouw?

Mogelijkheden voor woningbouw in Nieuwveen
De gemeente heeft zich een belangrijke en omvangrijke opgave gesteld op het gebied van realisatie van extra woningen binnen de gemeente. Voor de toekomst van de dorpskernen vindt het college het erg belangrijk dat alle geschikte locaties voor woningbouw zoveel als mogelijk worden benut.

Wat betekent de keuze voor de verschillende locaties voor de mogelijkheden om nieuwbouw woningen te realiseren in het dorp? Welke mogelijkheden zijn er op de locaties die overblijven? De mogelijke IKC locaties zijn tevens de enige locaties binnen de huidige bebouwde contour waar nog substantiële ruimte zou zijn voor woningbouw behoudens het Teylersplein (het grasveld tegenover het gemeentehuis) en een enkele kleinschalige herontwikkelingslocatie waarvoor het initiatief bij derden ligt.

Voorzieningen voor kinderen
Het college vindt het belangrijk dat zoveel mogelijk voorzieningen in het dorp waar kinderen van kunnen profiteren goed bereikbaar zijn vanuit het IKC.

Wat zouden de verschillende locaties bieden qua voorzieningen waar kinderen van het IKC van kunnen profiteren? Welke voorzieningen zouden kunnen worden toegevoegd aan de locatie? En welke voorzieningen liggen op korte afstand van de locatie? Wat zou dit kunnen betekenen voor het activiteitenaanbod voor de kinderen in het IKC?

Efficiënt en multifunctioneel ruimtegebruik
Het college vindt het belangrijk om kansen te benutten om accommodaties zoveel mogelijk multifunctioneel te gebruiken. Dit is niet alleen efficiënt in beheer en exploitatie, maar stimuleert ook de samenwerking tussen maatschappelijke organisaties.

Welke mogelijkheden bieden de locaties en de daarop mogelijke combinatie van functies voor het slim combineren van maatschappelijke voorzieningen? Welke gevolgen zou dit hebben voor de betrokken partijen? Kunnen partijen door het delen van ruimtes meer samenwerken en kosten delen?

Verkeersveiligheid en bereikbaarheid
Het college vindt het belangrijk dat de kinderen het IKC op een veilige manier kunnen bereiken.

Wat voor mogelijkheden bieden de locaties om een verkeersveilige situatie te creëren voor de kinderen van het IKC en de omwonenden? Is er voldoende mogelijkheid om de piekmomenten in verkeer op een veilige manier op te vangen? Zijn er voldoende mogelijkheden om te voet en met de fiets naar het IKC te komen? Is er voldoende parkeergelegenheid voor auto's?

Planning realisatie IKC
Het college streeft ernaar om de beoogde planning voor de realisatie van de IKC uit het strategisch plan onderwijs en huisvesting zoveel mogelijk te halen.

Is er verschil in planning voor de realisatie van het IKC tussen de locaties? Heeft dit effect op de doelstelling uit het strategisch plan onderwijs en huisvesting om uiterlijk in 2025 te starten met de bouw van het IKC?